

[Boeck-Hansen.]

Tilfælde har medført, at Arbejdsgiverne har mistet Ordre — det vil altsaa sige, at Arbejderne har mistet Arbejde —, at Ordre er blevet annulleret, at Mersalg er blevet standset, at Produktionen er blevet indskrænket; der er for Resten ogsaa nogle, der siger, at denne Lov har medført et forfærdeligt Roderi, og der er Folk, der siger, at den gør det meget vanskeligt for dem at betjene deres Kunder paa rette Maade o. s. v., o. s. v. Vi har derigennem faaet Oplysninger, som i Virkeligheden med al mulig Tydelighed peger paa, at Loven har virket saa generende, at den samlede Arbejdsmængde er blevet reduceret, og naar den samlede Arbejdsmængde er blevet reduceret mere, end de hidtilværende Overarbejdstimers Antal er gaaet ned, er det jo gaaet den gale Vej.

Jeg mener, og det mener mit Parti, at Arbejdsløsheden er en Samfundssulykke, som det maa ligge alle tænkende og retskafne Mennesker paa Hjerte at søge at afvikle eller at faa formindsket. Jeg mener, at det i Virkeligheden er i et saa højt Plan, denne Opgave ligger, at jeg vil kalde den for en national Opgave. Jeg vil sige, at det er ethvert dansk Menneskes Pligt at hjælpe sine Medmennesker, hjælpe sine Landsmænd, naar de er kommet i Nød, hvad enten det saa er inden for eller uden for Landets Grænser, og jeg ved, at arbejdsløse meget, meget hurtigt bliver stillet over for Nød. Derfor er jeg ganske enig i, at der skal ydes Ofre af hele den øvrige Del af Befolkningen, som er bedre stillet end de arbejdsløse, dette er vi ganske klar over, men naar det gaar saadan, at Ofrene ikke hjælper noget, saa maa man hellere søge at anvende disse paa anden Maade. Naar man gennemfører et Forbud mod Overarbejde, er det jo klart, at Overarbejdstimernes Antal øjeblikkelig bliver reduceret, og det viser sig ogsaa, at fra Oktober Kvartal 1936 til Oktober Kvartal 1937 er Antallet faldet til det halve. Derimod er Antallet af normale Arbejdstimer ikke steget, tværtimod, det er faldet en lille Smule. Det viser altsaa, at vor Paa-stand om, at Reduktionen af Overarbejde ikke kommer nogen til gode, er rigtig. Bedre synes det at være gaaet i Januar Kvartal 1938, men det er vist vanskeligt at sammenligne dette Kvartal med Januar Kvartal 1937, fordi Vinteren var langt mildere i 1938 end i 1937. Gaar vi frem til April Maaned, viser det sig ogsaa, at Antallet af Overarbejdstimer i 1938 er faldet betydeligt fra 1937, uden at Antallet af

normale Arbejdstimer er steget tilsvarende — det er nemlig overhovedet ikke steget. Dette viser, at man ikke har naaet det, som Regeringen havde tænkt sig. Der er utvivlsomt her og der kommet nye Folk i Arbejde — jeg siger udtrykkeligt nye Folk, for der er sikkert andre Steder kommet et lige saa stort Antal Folk ud af Arbejde. Hvis samtlige de Overarbejdstimer, som er forsvundet paa Grund af Loven, skulde være omsat til normale Arbejdstimer, skulde Antallet af Arbejdere hos de organiserede Arbejdsgivere være steget med 3 000, altsaa det Antal, den højtærede Socialminister havde haabet paa, men det viser sig, at Stigningen af de normale Arbejdstimer kun giver Plads for 500 Folk, hvilket vil sige den Stigning, som afdøde Riis-Hansen anslog. Saa vidt jeg har forstaaet, har De samvirkende Fagforbund regnet ud, at det Antal, der er kommet i Arbejde paa Grund af Loven, skulde være 1 600—1 700 Mand, og der er maaske derfor Grund til at gaa efter et Middeltal og mene, at det drejer sig om 1 100—1 200 Mand. Jeg tvivler, som sagt, heller ikke om, at der er kommet adskillige nye Folk i Arbejde; navnlig tror jeg, der er kommet flere Fyrbødere, Kedelpassere, Maskinpassere og lignende vagtgørende Folk i Arbejde, Fag, hvor for øvrigt Arbejdsløsheden ikke var allerværst.

Men som Helhed er jeg bange for, at Arbejdernes Antal er gaaet ned, og det er ganske simpelt, fordi Loven har voldt saa mange Vanskeligheder og medført saa mange Gener. Det er tit saaledes, at man ligefrem af Pladshensyn ikke kan tage et tilsvarende Antal Mand ind i normalt Arbejde, og saa har man enten maattet undvære Arbejdet, eller man har formaaet sine Folk til at sætte Tempoet op for ikke at miste det paagældende Stykke Arbejde. Desuden er der Arbejdsgivere, som ligefrem siger, at de overhovedet ikke kan undvære de og de Specialister i Arbejdstiden, og derfor har de maattet give Afkald paa Ordre, endogsaa Ordre fra Udlandet. Store Virksomheder har erklæret, at det er ganske minimalt, hvad de har kunnet tage i Arbejde ud over det Antal Folk, de havde i Forvejen. Jeg kender selv store Virksomheder, hvor man overhovedet ikke har kunnet tage nye Folk ind, fordi man ganske simpelt ikke har turdet tage Folk, der ikke var tilstrækkelig indøvet i det paagældende Arbejde. Mange har ogsaa anskaffet Maskiner for at undgaa Ulemperne ved denne Overarbejdslov. Andre Steder har man rationaliseret Driften uden at forøge Arbejdsstaben. Andre Steder igen har man købt Halvfabrikata fra Udlandet